

Studiju virziena raksturojums

Psiholoģija

2015. / 2016.
akadēmiskais gads

1. Studiju virziena attīstības stratēģija, kopīgie mērķi un to saistība ar augstskolas kopējo attīstības stratēģiju

Studiju virziena „Psiholoģija” stratēģija ir attīstīt pakāpeniskas, mūžizglītības koncepcijai atbilstošas studijas, kas sniedz iespēju iegūt zināšanas, prasmes un kompetenci, kas nepieciešamas psihologa asistentiem un veselības aprūpē un sociālajās institūcijās strādājošiem psihologiem, kā arī attīstīt konsultatīvo psiholoģiju. Kopumā virziens ir veidots tā, lai absolventi iegūtu teorētiskās zināšanas, praktiskās iemaņas un kompetenci, ko nosaka psihologa asistenta un psihologa profesiju standarti un citi LR un ES normatīvie akti, RSU studijas reglamentējošie dokumenti.

Studiju virziena programmu mērķi un uzdevumi, kā arī sagaidāmie rezultāti ir saskaņoti ar RSU misiju un mērķiem, RSU Attīstības stratēģiju un Rīcības plānu. RSU misija ir sagatavot augstas kvalitātes speciālistus veselības aprūpes un sociālo zinātņu jomā, lai studiju laikā iegūtās zināšanas, prasmes un attieksme būtu atbilstoša ES prasībām un humānisma tradīcijām (pacientcentrētai veselības aprūpei atbilstošai ievirzei), kā arī, lai tās veidotu stabilu pamatu mūžizglītībai, kā arī attīstīt pētniecisko darbību atbilstoši RSU profilam. Likums „Par RSU Satversmi” (30.04.2009.) nosaka, ka RSU piedāvā un realizē plašu universitātes akadēmisko un profesionālo izglītību, kā arī pētnieciskā darba iespējas medicīnā, veselības un sociālajā aprūpē, pedagogijā, sociālajās zinātnēs (t.s.k psiholoģijā) un dabaszinātnēs. RSU Attīstības stratēģija, ka universitātē pakāpeniski tiek veidota vienota studiju procesa, klīniskās izglītības un pētniecības organizācija. Nodrošinot koncepciju par studiju satura integritāti un attīstot studiju un pētniecības darba nedalāmību, studiju programmu saturs atbilst arī RSU tradīcijām, zinātniskajam un profesionālajam potenciālam (piemēram, tiek nodrošināta iespēja veiksmīgi organizēt praksi veselības un sociālās aprūpes vidē, lai topošie speciālisti gūtu stabilas praktiskās iemaņas darbā ar pacientiem un klientiem, kā arī, lai veicinātu viņu izpratni par psihologa sadarbību ar citiem speciālistiem, piemēram, ārstiem, funkcionālajiem speciālistiem).

2. Studiju virzienam atbilstošo studiju programmu kopa, tās attīstības pamatprincipi, perspektīvais novērtējums no Latvijas attīstības plānošanas dokumentos noteikto valsts attīstības prioritāšu viedokļa.

RSU studiju virziena „Psiholoģija” pamata mērķis ir sagatavot profesionāļus, kuri iekļaujas/ - sies veselības aprūpē, respektīvi, virziens ir veidots ar ievirzi veselības un konsultatīvajā psiholoģijā, kas būtiski atšķir RSU psiholoģijas studiju programmas no citām mūsu valstī. Tas pamatojas uz biopsihosociālo pieeju, attīstītot izpratni par to, kā psiholoģiskie, uzvedības, sociālie un kultūras faktori ietekmē veselību un slimību, kā arī cilvēka optimālu funkcionēšanu. Šajā jomā veiktie pētījumi un psiholoģijas speciālistu profesionālā darbība ļauj uzlabot dažādu sabiedrības grupu fizisko, sociālo un garīgo veselību, t.sk., strādājot gan ar akūtiem, gan ar hroniski slimiem pacientiem vai klientiem, gan veicot plašu preventīvo darbu, sniedzot ieguldījumu sabiedrības labklājības veicināšanā. Šādu – veselības ievirzes fokusa attīstības nepieciešamību nosaka šodienas sociālekonomiskā un demogrāfiskā situācija, kā arī citas globālās izmaiņas vietējā un Eiropas sociālajā vidē, kas prasa meklēt jaunus risinājumus iedzīvotāju dzīves kvalitātes

paaugstināšanai.

Studiju virziena attīstība var sekmēt stratēģisko dokumentu „2030”, PVO Eiropa stratēģijas „2020” un NAP izpildi. Piemēram, plašāk ieviest uz pacientu centrētu pieeju veselības aprūpē, sekmēt pacientu izglītošanu un pacientu spējinašanu (angl. empowerment), lai panāktu viņu līdzatbildību un līdzestību savas veselības aprūpē, kas definēta arī jaunākajos PVO dokumentos (Health 2020: Policy framework and strategy, 2012). Jāuzsver, ka minētajā PVO dokumentā akcentēta arī sociālo zinātņu nozaru pieaugošā loma un līdzatbildība efektīvas veselības aprūpes sistēmas nodrošināšanā Eiropā, tāpēc Latvijā kā ES dalībvalstī aktuāls ir uzdevums pakāpeniski attīstīt veselības psiholoģijas un konsultatīvās psiholoģijas profesionālās darbības un integrēt psihologus, kuri ir orientēti sniegt pakalpojumus veselības aprūpes sistēmā.

Tātad Latvijā aktuālas ir problēmas, kuru risināšanā būtisku ieguldījumu varētu sniegt psiholoģijas profesionāļi, kas liecina par RSU studiju virziena „Psiholoģija” atbilstību Latvijā aktuāliem, kā arī starptautiskos un Latvijas politikas dokumentos noteiktiem uzdevumiem.

Psiholoģijas virzienā ir izveidota programmu pēctecība – profesionālā bakalaura, profesionālā maģistratūras un doktorantūras psiholoģijas programma.

3. Studiju virziena un studiju programmu atbilstība darba tirgus pieprasījumam, darba devēju aptaujas rezultāti.

Informācija par to, vai studiju virziena attīstības plānošanā un īstenošanā tiek ievērotas darba tirgus vajadzības

Īstenojot studiju virzienu, notiek profesionālo kādu organizāciju pārstāvju iesaistīšana studiju procesa konsultēšanā, tiek ievākta informācija no darba devējiem un potenciālajiem darba devējiem, lai izvērtētu studiju programmu atbilstību darba tirgus vajadzībām.

Bakalaura programmas darba devēju aptauja 2015./16.m.g. uzrāda, ka darba devējiem daudz svarīgākas ir dažādas praktiskās kompetences nekā pētnieciskās iemaņas, kā arī svarīgākas ir krievu valodas zināšanas nekā vācu, franču u.c. valodas. Ieteikums ir ieviest brīvās izvēles kursus mārketingā, grāmatvedībā un ekonomikā.

Maģistrantūras programmas darba devēju aptauja parādīja, ka darba tirgū veselības un konsultatīvie psihologi ir pieprasīti. Darba devēji izteica savus novērtējumus par to, ka kopumā studējošie labi orientējas izvēlētajās problēmas risināšanas veidos atkarībā no konkrētās situācijas un konkrētā klienta iespējām un vajadzībām, demonstrējot darbu ar individuālo klientu vai pacientu, kopumā korekti izstrādā individuālās psiholoģiskās palīdzības stratēģijas, formulē plānus atbilstoši izvirzītajiem mērķiem. Demonstrē izpratni par psiholoģiskās palīdzības metodēm un atbilstoši klienta vajadzībām un esošai situācijai korekti izvēlas izvērtēšanas metodes (intervija, testi, utt.). Kritiski analizē savu profesionālo darbību (savas prasmes, spējas, zināšanas, kompetenci), reflektē par saviem ierobežojumiem un resursiem. Studējošie apzinās profesionālās darbības ētiku. Demonstrē izpratni par savas kompetences un prasmju attīstības procesu studiju laikā un izpratni par nepieciešamību turpināt savas profesionālās kapacitātes attīstību. Apzinās savas profesionālos ierobežojumus un resursus.

Darba devēji rekomendēja studējošiem sniegt skaidrāku izvēlēto intervenču teorētisko pamatojumu. Arī rekomendēja studiju laikā, precīzāk apgūt īstermiņa, kā arī krīzes intervences un problēmrisināšanas metodes, kas tiek izmantotas konsultējot klientu, kā arī precīzāk izprast psihologa un psihoterapeita lomu sadalījumu un iespējamo darbu multidisciplinārā komandā.

Ieteikums vairāk popularizēt psiholoģijas jomā veiktos pētījumus un psihologa darbā izmantotas metodes citu nozaru profesionāļiem.

Šis ieteikums jau šobrīd tiek realizēts zinātnieku naktīs un brokastīs. Saistībā ar šo ieteikumu jau otro gadu tiek īstenota sadarbība ar Tālākizglītības fakultāti. 2015. gadā izveidotas tālākizglītības programmas (TF) Veselības psiholoģijas jomā. Psihologa profesionālās darbības normatīvā regulējuma pilnveidošanas ietvaros programmas docētāji un absolventi darbojas biedrībā Latvijas veselības psiholoģijas asociācija, Latvijas Konsultatīvās psiholoģijas asociācija un Latvijas Psihologu biedrība.

4. Studiju virziena stipro un vājo pušu, iespēju un draudu analīze:

Iekšējo un ārējo faktoru sniegtās priekšrocības un problēmas

Iekšējie faktori

Stiprās puses

- 1) Virziens atbilst RSU zinātniskajam un profesionālajam potenciālam, normatīvajos aktos un profesijas standartā noteiktajām prasībām.
- 2) Ir veiktas nozīmīgas psihologa profesionālo programmu satura izmaiņas, nodrošinot lielāku teorijas un prakses vienotību;
- 3) Labs pasniedzēju zinātniskais un profesionālais potenciāls, Programmu docētāji regulāri piedalās dažādos semināros savas profesionālās kvalifikācijas celšanai, vietējās un starptautiskās konferencēs, vai turpinot pēcdiploma izglītību pie ārzemju speciālistiem; piedalās ar psihologa darbu saistītās likumdošanas izstrādē un profesionālo asociāciju darbā;
- 4) Ir definētas pētniecības tēmas, notiek dalība valsts pētījumu programmās, un docētāju pētniecības projektos ir iesaistīti studējošie, kas piedalās arī konferencēs. Noorganizētas 2 starptautiskas zinātniski praktiskās konferences.
- 5) Tiek nodrošināta atgriezeniskā saite starp studējošajiem, darba devējiem un akadēmisko personālu, kas kopumā nodrošina studiju procesa uzlabošanu.
- 6) Studiju virziena attīstības plāns regulāri tiek pārskatīts

Vājās puses

- 1) Studiju virziens ir relatīvi jauns, tas tikai veidojas un nostiprinās RSU struktūrā. (maģistrantūra savu darbību tikai uzsāka 2013. gada septembrī, doktorantūras licenzēšana notika tikai 2016.gada oktobrī);
- 2) Programmā visi studenti mācās par maksu un studējošiem nav iespēju saņemt valsts stipendiju, valsts budžeta vietu trūkums;
- 3) Studentu apmaiņas projektu īstenošanu, studējošo mobilitāti traucē tas, ka daudzi studenti mācības apvieno ar darbu.

...

<p>studiju virziena kvalitātes padomē, izvērtējot studentu, absolventu un darba devēju aptaujas;</p> <p>7) Ir sagatavoti mācību materiāli e-vidē, ir laba IT bāze mācību procesa nodrošināšanai (datu bāzes), ir nodrošināti bibliotēkas resursi. Auditorijas ir nodrošinātas ar labu tehnisko aprīkojumu;</p> <p>8) Ir būtiski uzlabota starptautiskā sadarbība – ir attīstīta sadarbība ar ārzemju augstskolām, kas sekmē akadēmiskā personāla un vieslektoru mobilitāti.</p> <p>9) 1 bakalaura programmas students un 3 pasniedzēji ir piedalījušies ERASMUS programmu apmaiņā;</p> <p>10) Ir uzlabota sadarbība ar profesionālajām biedrībām un darba devējiem, kuri tiek iesaistīti prakses nodrošināšanā.</p> <p>11) Ir izdotas vairākas kolektīvās monogrāfijas par psiholoģijas jautājumiem Psiholoģijas vēsturē, Veselības psiholoģijā, Konsultēšanā.</p>	
<p>Ārējie faktori</p>	
<p><u>Iespējas</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Paplašināt studiju virziena reklamēšanu, lai veicinātu tā atpazīstamību; Piemēram, studentu ZP konferencē izveidot atsevišķu psiholoģijas sekciju 2) Iegūt studiju finansējumu no valsts budžeta; 3) Turpināt attīstīt sadarbību ar darba devējiem; 4) Turpināt studiju programmas iekšējo attīstību, pilnveidot mācību plānu struktūru un saturu: turpināt izstrādāt mācību metodiskos materiālus (t.s.k, vizuālos un audiālos uzskates / mācību metodiskos materiālus) un mācību grāmatas un citus informatīvos resursus, papildināt e-studiju materiālus, 5) Turpināt sekmēt akadēmiskā personāla kvalifikācijas un profesionālās meistarības paaugstināšanu; 6) Lai vairāku integrētu sociālās zinātnes veselība aprūpe un veicinātu starpnozaru pētījumus, pārcelt 	<p><u>Draudi</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Studiju maksas pieaugums salīdzinājumā ar studējošo maksātspēju; Nepietiekams finansējums prakses vadītāju darba apmaksai; 2) Pagaidām nesakārtota likumdošana ar psihologa profesiju saistītajos jautājumos; 3) Demogrāfiskās situācijas pasliktināšanās 80-to gadu beigās un 90-to gadu sākumā, kas šobrīd atsaucas uz studētgrībētāju skaitu; 4) Konkurences problēma līdzīgu studiju programmu budžeta vietām; 5) Nelabvēlīga sociāli ekonomiskā situācija kopumā un pārmaiņas veselības un sociālās aprūpes nozarē. <p>...</p>

psiholoģijas laboratoriju no KF uz SVSL fakultāti. Psiholoģijas laboratorijai veicināt standartizētu psiholoģiskās izpētes metodiku adaptāciju un izveidošanu Latvijā, nodrošinot labu bāzi psiholoģiskās izpētes kursu nodrošināšanai.

5. Studiju virziena vadība: pārvaldības struktūra.

Informācija, vai studiju virziena īstenošanas vadība (pārvaldības struktūra) ir efektīva studiju virziena mērķu sasniegšanai, demokrātiska, ar skaidri noteiktiem administratīvā personāla, akadēmiskā personāla un studējošo pienākumiem un atbildību.

Studiju virziena darbu vada Studiju kvalitātes padome (KP). Tā darbojas saskaņā ar RSU Senātā apstiprināto nolikumu, tā paredzēta studiju kvalitātes pārraudzīšanai un nodrošināšanai, ieteikumu sagatavošanai, kā būtisks atbalsts studiju programmas vadītājiem un fakultāšu dekāniem aktuālu jautājumu risināšanai. KP sastāvs tiek apstiprināts Dekānu padomē, iesaistot tajā attiecīgo studiju programmas vadītāju, akadēmisko struktūrvienību vadītājus vai viņu deleģētus docētājus, kā arī darba devējus.. Studiju virzienā ir izveidota studiju virziena kvalitātes padome un studiju programmu studiju kvalitātes padomes. Balstoties uz aptaujas rezultātiem, kvalitātes padomes izvērtē studiju programmas pilnveidošanas un uzlabošanas darbības, regulāri apspriež attīstības iespējas un plānus. Studiju virziena „Psiholoģija” kvalitāti nodrošina RSU „Studiju procesa kvalitātes vadlīniju” ievērošana, kas nosaka mācību satura atbilstību plānotajam studiju rezultātam, noteiktu lekciju/praktisko nodarbību/semināru struktūru, kā arī nepieciešamību izmantot e-vidi/e-studijas studiju procesā. E-vides resursu-datu bāzu interneta un citu resursu izmantošana e-studijās pirms lekcijām palīdz efektīvāk un rezultatīvāk organizēt lekcijas. Tāpat, studiju virziena programmās tiek izmantoti kvalitātes ieteikumi attiecībā uz lekciju hospitēšanas procesu.

Arī savstarpējai atgriezeniskajai saitei starp studiju programmu vadību un studentiem ir svarīga nozīme studiju procesa sekmīgā īstenošanā. Ir izveidots studiju kursa vecāko mehānisms. Studiju virziena satura un realizācijas kvalitāti palīdz uzlabot regulāras studējošo aptaujas. Izstrādāta studējošo aptaujas anketa un veikta visu studējošo aptauja par studiju procesa organizācijas kvalitāti visos studiju priekšmetos. Aptaujas anketā iekļauti jautājumi par studentu apmierinātību ar mācību kursa saturu, par studiju priekšmeta pasniegšanas kvalitāti, telpu iekārtojumu, tehnisko aprīkojumu, nodrošinājumu ar e-studijām, mācību literatūru u.c. Apkopojot studiju programmas „Psiholoģija” aptaujas rezultātus kopumā studenti visu studiju kursu organizācijas kvalitāti un pasniegšanu vērtē vidēji pēc 14 kritērijiem ar 4,4 ballēm 5 ballu sistēmā. Aptaujas rezultāti rāda, ka ir pasniedzēji, kuri ir augstāk novērtēti un ir kas zemāk, kas norāda, ka dažosursos ir jānomaina pasniedzēji. Aptaujas rezultāti liecina, ka, jāpadomā kā atvieglot 3.kursam prakses, jānomaina dažu kursu realizācijas laiks, jāmazina nevienlīdzība vērtēšanas sistēmā, jāuzlabo informācijas nodošanas veids studentiem. Ņemot vērā studentu vērtējumus, tika pārskatīts prakses nolikums un veiktas pārrunas ar studiju priekšmetu docētājiem, kuru vadītajos studiju priekšmetos vērtējums ir viszemākais.

Kā liecina iegūtā informācija no aptaujām 2015./2016. ak. gadā, kopumā absolventi ir ļoti apmierināti ar studiju programmu “Veselības psiholoģija”. Absolventi aktīvi ir iesaistīti darba tirgū Latvijā (izņemot vienu absolventi, kura atrodas bērna kopšanas

atvaļinājumā). Absolventi pamatā strādā savā profesionālās darbības jomā (valsts ārstniecības iestādēs un izglītības iestādēs personām ar veselības problēmām). Divi absolventi strādā RSU administratīvajā vai akadēmiskajā sastāvā. Kā liecina vidējie vērtējumi RSU elektroniskajās un katedras veiktajās aptaujās 2015./2016. ak. gadā, kopumā studentu apmierinātība ir laba. Var uzskatīt, ka studējošie ir ļoti apmierināti ar studiju programmā ietvertu kursu saturu un īstenošanas veidu. Studenti augstu novērtējuši gan akadēmiski orientētus, gan profesionālus kursus, kā ļoti veiksmīgu programmas daļu studenti vērtēja praksi. Katedras veiktajās aptaujās 2015./2016. ak. gadā, vidējais vērtējums 10 ballu sistēmā par rudens semestra studiju kursiem – 8.9 un par pavasara semestra studiju kursiem – 8,4 (atbildes sniegušo studentu skaits – 100%), paralēli tika veikta RSU elektroniskā anketa (5 ballu sistēmā) par rudens semestra studiju kursiem - 4,3 un par pavasara semestra studiju kursiem – 4,0

Balstoties uz aptaujas rezultātiem, kvalitātes padomes izvērtē studiju programmas pilnveidošanas un uzlabošanas darbības, regulāri apspriež attīstības iespējas un plānus.

6. Studiju virziena resursi (tai skaitā finanšu resursi) un materiāltehniskais nodrošinājums:

6.1. Finanšu resursi studiju virzienam atbilstošo studiju programmu īstenošanas nodrošināšanai, kā arī akadēmiskā personāla pētniecības (radošās) darbības nodrošināšanai. Finanšu resursu izmantošanas kontrole un ilgtspēja. Finansējums literatūras iegādei un elektronisko datubāzu abonēšanai.

Studijas psiholoģijā ir maksas studijas, kas tiek finansētas no privātpersonu līdzekļiem. Bakalaura studiju programmā „Psiholoģija” studiju maksa 4k-1690, 3k-1690, 2.k-1690, 1k-1690 EUR gadā, kas atbilst reālām izmaksām saskaņā ar tāmi. Mācību maksu var maksāt divās daļās – par katru semestri atsevišķi. Mācību maksas sadalījums pēc izdevumiem ir sekojošs: aptuveni 70% sastāda darba samaksa un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas docētājiem; 15% - organizācijas uzturēšanas izdevumi; 10% - RSU attīstības izdevumi, 5% - grāmatu, dažādu studijām nepieciešamo materiālu iegāde un pakalpojumu apmaksa mācību procesa nodrošināšanai. Labākajiem studentiem tiek piešķirtas fakultātes budžeta vietas. Izdevumi -87725 euro

Studiju programma “Veselības psiholoģija” studiju maksa ir 2106 euro gadā, kas pagaidām reālās izmaksas nosedz, jo plānots min. stundu skaits. Izdevumi – 39844 euro

Akadēmiskā personāla zinātniskā darbība daļēji tiek apmaksāta pamatalgas ietvaros (atkarībā no amata veida ir noteikts darba apjoms pētnieciskās jomas pienākumiem). Atbilstoši RSU finansiālām iespējām un pētnieciskā virziena aktualitātei, RSU atbalsta akadēmiskā personāla dalību zinātniskās konferencēs, piešķirot apmaksātu prombūtnes laiku vai radošo atvaļinājumu.

6.2. Studiju virzienā iesaistītā augstskolas akadēmiskā personāla kvalifikācija, tā atbilstība studiju virzienam atbilstošo studiju programmu īstenošanai.

Studiju virziena kodolu veido augsti kvalificēti mācībspēki, kas līdztekus akadēmiskajai un zinātniskajai darbībai strādā arī veselības un sociālās aprūpes vidē, kas ir būtiski veselības psiholoģijas studiju un pētniecības attīstībai. Šobrīd virziena realizāciju nodrošina 9 štata pasniedzēji ar Dr.psych un 3 ar Mg.psych. Turklāt visi štata psihologi ir gan pētnieki, gan praktizējoši psihologi, līdz ar to savas lekcijas var bagātināt ar reāliem piemēriem no savas prakses.

Tā kā RSU psiholoģijas virziens ir orientēts uz psihologa un psihologa asistenta darbu veselības aprūpes kontekstā vairāki pasniedzēji

ir medicīnas zinātņu doktori (Dr.med), taču daudzi no viņiem (K.Circenis, V.Sudraba, D.Šmite, Ļ.Renemane) ir papildus mācījušies psiholoģiju, apguvuši kādu psihoterapijas virzienu un ir orientēti uz nefarmakoloģisko palīdzību, atzīstot biopsihosociālo skatījumu uz veselību un tādējādi būtiski bagātinot psiholoģijas studentu izpratni par cilvēku veselību. Savukārt profesors Ģ.Briģis var izskaidrot plašākus sabiedrības veselības procesus, līdz ar to psihologiem parādot veselības sociālo kontekstu.

Kopā virziena „Psiholoģija” realizācijā ir iesaistīti 37 pasniedzēji: 9 pieaicinātie un 28 RSU pasniedzēji. (skat. 2.pielikumu). No studiju virzienā iesaistītajiem RSU mācībspēkiem profesori un asociētie profesori ir 7 (25 %). t.sk. 2 profesori (Dr.med Ģirts Briģis, Dr.med Jānis Vētra) un 5 asociētie profesori (Dr.sc.soc.Ritma Rungule; Dr.psych. Sandra Mihailova, Dr.psych Kristīne Mārtinsone, Dr.phil. Lolita Vilka, Dr.biol. Voldemārs Arnis), 7 (25%) docenti (Dr.med. Daina Šmite, Dr.psych Viktorija Perepjolkina, Dr.iur. Ivans Jānis Mihailovs, Dr.med. Velga Sudraba, Dr.med. Kristaps Circenis, Dr.psych. Jeļena Koļesņikova, Dr.Jeļena Ļevina) – 6(21 %), lektori (Mg.psych. Indra Majore-Dūšele, Dr.psych. Ervīns Čukurs, Dr.psych. Kristīne Vende, Dr.Lolita Neimane, Dr.psych Jeļena Harlamova, Mg.philol. I.Reinvalde) – 3 (11 %) asistenti (Dr.chem. Aira-Aija Krūmiņa, Mg.psych. Aelita Vagale, Mg.psych. Anda Upmale.). Kopumā programmā 19 štata pasniedzējiem ir doktora grāds, bet pārējiem pasniedzējiem ir maģistra vai ārsta grāds. Viena docētāja (A.Vagale) ar maģistra grādu studē doktorantūrā.

Visi programmā iesaistītie mācībspēki regulāri aktualizē savas zināšanas attiecīgajās nozarēs, piedalās Latvijas un starptautiska mēroga zinātniskajos forumos, publicē monogrāfijas un zinātniskus rakstus, veic eksperta darbu (LZP ekspertes K.Martinsone, J.Koļesņikova, J.Ļevina, S.Mihailova, V.Perepjolkina) Latvijas un ES projektos.

Kvalifikācijas celšanas nolūkā virziena docētāji ir beiguši dažāda ilguma specializētos profesionālos kursus vai izglītības programmas vietējo vai ārvalstu speciālistu vadībā un saņēmuši sertifikātu.

Tā kā 2015./16.m.g. tika pārņemta ārvalstnieku grupa no citas augstskolas, kurā apmācība tika realizēta svešvalodā, aktualizējās jautājums par pasniedzēju svešvalodu zināšanu līmeni. C1.2 līmeņa angļu valodas eksāmenu nokārtoja 1 pasniedzēja – Jeļena Ļevina, B2.1- Viktorija Perepjolkina, pārējiem programmā iesaistītajiem pasniedzējiem tika noteikti A2/B1 līmenis. Tādēļ pasniedzēji turpināja uzlabot savas angļu valodas prasmes privāti vai RSU organizētajosursos. Arī šo studentu aptaujas rāda, ka apmierinātība ar pasniedzējiem ir laba.

6.3.Studiju virziena metodiskais, informatīvais (tai skaitā bibliotēkas resursu) un materiāltehniskais nodrošinājums, tā atbilstība apgūstamo profesiju reglamentējošo normatīvo aktu prasībām. RSU Bibliotēkā pieejamie resursi studiju virziena īstenošanai

RSU nodrošina studējošajiem pilnvērtīgu studiju procesu: labiekārtotas telpas, mūsdienīgu bibliotēku, modernus datorus un interneta pieejamību. Visas auditorijas ir pietiekami plašas un tās tiek piemeklētas atbilstoši studentu skaitam, tehniski aprīkotas, iespējams izmantot mūsdienu tehnoloģijas. RSU ir vairāki korpusi ar vairākām mācību telpām, vairākas izremontētas plūsmu auditorijas. Kopumā auditorijas ir plašas, gaišas, aprīkotas ar apkures un ventilācijas sistēmām, interneta pieslēgumu, ekrānu, ērtām mēbelēm. Lekciju auditorijas un semināru telpas ir apgādātas ar labas kvalitātes tāfelēm, piezīmju datoriem, videoprojektoriem,. Lielajās auditorijās ir iespējams arī organizēt teletiltus ar ārzemju pasniedzējiem. Šajā mācību gadā teletilts tika organizēts ar Aleksandra I vārdā nosauktā Pēterburgas Valsts transporta universitātes (Krievija) profesori Jeļena Nikolajeva, kad viņa videolekcijā pievērsās

jautājumiem par tēmu *Veselība un attīstība agrīnā bērnībā*.

Datortehnika, skaņu iekārtas un videoprojektors ir pieejams pasniedzējiem, pasūtot minēto multimediju aprīkojumu konkrētām nodarbībām, vai arī atrodas stacionāri auditorijās. Pēc docētāju pieprasījuma auditorijas var būt nodrošinātas ar video aparāturu. Studentu darbu prezentācijai un konferencēm tiek izmantotas plūsmu auditorijas, kurās ietilpst vairāk par 100 cilvēkiem.

Studenti var izmantot Informācijas centra datorus (24 datori) un datorus auditorijās, kā arī bibliotēku (20 datori) un datortelpas (28 datori) datorus Anniņmuižas filiālē, līdz ar to studentu rīcībā ir vairāk kā 100 datori. Studenti var izmantot bezvadu interneta pieslēgumu. Arī docētājiem ir pieejams atbilstošs studiju nodrošinājums: datortehnika, internets, skaņu iekārtas un multimediju projektori. Lekcijās un nodarbībās docētāji izmanto dažādus audiovizuālos resursus, piemēram interaktīvās tāfeles, video. Lai apgūtu jaunās iespējas, RSU psiholoģijas virziena docētāji piedalījās apmācībās par interaktīvajām tāfelēm, e-resursu meklēšanu elektroniskajos resursos, datu bāzu lietošanu, Turnitif, Propnto.

Mācības universitātē būtiski veicina Eiropas līmenim atbilstoša bibliotēka un tajā pieejamie informācijas resursi. Bibliotēkas finansējums krājuma veidošanai un resursu nodrošināšanai pēdējo piecu gadu laikā: 2012.g. – 218 300 EUR, 2013.g. – 310 000 EUR, 2014.g. – 276 800 EUR, 2015.g. – 305 200 EUR, bet 2016.g. plānots ap 348 000 EUR. Finansējums uz vienu bibliotēkas lietotāju 2015. gadā bija 25 EUR.

Elektronisko resursu abonēšanai tiek izlietoti apmēram 65-70% no budžeta krājuma komplektēšanai. Abonētajās datubāzēs pieejamas ~ 264 000 abonēto elektronisko resursu vienības.

Studentiem ir pieejamas 23 tiešsaistes datubāzes, tajā skaitā, Ebrary eBooks, SAGE Premier, Wiley Online, EBSCO, Science Direct kolekcija, SCOPUS, Web of Science, Lursoft, Letonika, Leta u.c. (skat. <http://www.rsu.lv/biblioteka/resursi/abonetie-e-resursi>). Abonētās daudznozaru datubāzes Ebrary eBook Academic Complete un EBSCO eBook Academic Collection piedāvā dažādu izdevēju dažādu nozaru e-grāmatas, kas nodrošina atlasītās informācijas rezultātus, meklējot pēc visdažādākajām tēmām/atslēgvārdiem.

*Lietotājiem tiek piedāvāti dažādi elektronisko resursu veidi: zinātnisko rakstu datubāzes, e-grāmatu datubāzes, uz pierādījumiem balstītās medicīnas datubāzes, publikāciju bibliogrāfiskās un citēšanas informācijas datubāzes, ziņu un uzzīņu datubāzes, kā arī bibliotēkas darbinieku apkopotā informācija par pieejamajiem brīvpieejas e-resursiem. E-resursu pārvaldībai pašlaik tiek izmantots rīks EBSCO Discovery Service (EDS), kas nodrošina ātru un racionalizētu meklēšanu lielākajā daļā RSU abonēto e-resursu, izmantojot vienu meklēšanas logu (nākotnē plānots pāriet uz vienoto meklētāju/resursu pārvaldības rīku ar kataloga integrāciju ExLibris Primo). **Abonētās datubāzes studentiem pieejamas arī no mājām**, Studējošā portālā (students.rsu.lv) autorizējoties ar RSU piešķirto lietotājvārdu un paroli.*

Abonētajās datu bāzēs ir pieejami 684 e-žurnāli un 16076 e-grāmatas psiholoģijā, 405 e-žurnāli un 6110 e-grāmatas socioloģijā, 1435 e-žurnāli un 14486 e-grāmatas izglītībā un pedagogijā, 123 e-žurnāli un 974 e-grāmatas zinātniskajās pētniecības metodēs (dati par e-žurnāliem atlasīti pēc EDS “publication finder”, bet par e-grāmatām - pēc EDS “subject”).

Bibliotēkas informācijas centra un nesen atklātā brīvpieejas abonementa resursi ir brīvi pieejami jebkuram RSU studējošajam un docētājam un ir izvietoti atbilstoši starptautiskajai decimālajai klasifikācijai (UDK). Bibliotēkas krājumā kopumā ir ap 584 000 fizisko vienību, t.sk. ap 268 700 grāmatas (dati uz 2016. gada 1. janvāri). Bibliotēkas resursi tiek regulāri papildināti gan ar iepirkumiem, gan profilam atbilstošiem dāvinājumiem. Pēc bibliotēkas informācijas sistēmas atskaišu moduļa datiem krājumā ir 2317

grāmatu eksemplāri psiholoģijas nozarē, 2410 eksemplāri socioloģijas nozarē, t.sk., 452 eksemplāri sociālajā psiholoģijā, 301 eksemplāri veselības psiholoģijā, 1414 eksemplāri izglītībā un pedagoģijā, t.sk., 233 eksemplāri augstākajā izglītībā, 278 eksemplāri zinātniskās pētniecības metodēs, 261 eksemplāri sociālo zinātņu metodēs.

Lai uzlabotu bibliotēkas krājuma atbilstību studējošo vajadzībām, tiek veikts darbs ar kursu literatūras sarakstiem, informācijas sistēmas izsniegumu datu analīzi, notiek sadarbība ar docētājiem, lai informētu par situāciju ar kursa literatūras nodrošinājumu un popularizētu e-resursus, savukārt, lietotājiem ir iespēja elektroniski aizpildīt ieteikuma anketu krājuma papildināšanai.

Studentiem ir pieejami elektroniskie katalogi: RSU bibliotēkas elektroniskais katalogs un valsts nozīmes bibliotēku elektroniskais kopkatalogs, kā arī RSU akadēmiskā personāla publikāciju un promocijas darbu datubāze, RSU aizstāvēto bakalaura un maģistra darbu datubāze un Medicīnas un veselības aprūpes nozares analītiskas datubāze.

Studenti ar savu studējošā apliecību var strādāt arī trīspadsmit projektā „Vienotā lasītāja karte” iesaistītajās Latvijas valsts nozīmes bibliotēkās un citās bibliotēkās (piemēram, Latvijas Nacionālajā bibliotēkā, Latvijas Universitātes bibliotēkā, Rīgas Tehniskās universitātes bibliotēkā, Latvijas Kultūras akadēmijas bibliotēkā u.c.) un izmantot šo bibliotēku krājumā esošos informācijas avotus un pakalpojumus.

Tādējādi var secināt, ka intelektuālie un materiālie (t.sk, metodiskie) resursi, kā arī informatīvais nodrošinājums ir pietiekams, lai realizētu studiju virzienu, jo spēj nodrošināt efektīvu studiju procesu

Informācija par to, kā notiek programmu īstenošanai nepieciešamās infrastruktūras, informatīvā un tehniskā nodrošinājuma pilnveidošana

Lai nodrošinātu Studiju programmu īstenošanai nepieciešamās infrastruktūras, informatīvā un tehniskā nodrošinājuma pilnveidošanu atbilstoši studiju programmu attīstības vajadzībām, ir izveidota IT attīstības darba grupa, kas sastāv no akadēmiskajiem un administratīvajiem darbiniekiem. IT attīstības darba grupa izskata ierosinājumus par jaunu IT sistēmu izveidi un esošo pilnveidi. Bibliotēkas resursi tiek regulāri papildināti gan ar iepirkumiem, gan profilam atbilstošiem dāvinājumiem. Pēc bibliotēkas informācijas sistēmas atskaišu moduļa datiem grāmatas krājumā, piemēram, zinātniskās un sociālo zinātņu pētniecības metodēs 537 eks. utml. Lai uzlabotu bibliotēkas krājuma atbilstību studējošo vajadzībām, tiek veikts darbs ar kursu literatūras sarakstiem, informācijas sistēmas izsniegumu datu analīzi, notiek sadarbība ar docētājiem, lai informētu par situāciju ar kursa literatūras nodrošinājumu un popularizētu e-resursus, savukārt, lietotājiem ir iespēja elektroniski aizpildīt ieteikuma anketu krājuma papildināšanai.

7. Zinātniskās pētniecības (radošās darbības) īstenošana studiju virziena ietvaros, tai skaitā pētniecības institucionālā organizācija, studiju virziena īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla pētnieciskā (radošā) darbība, studējošo iesaistīšana pētniecības (radošajos) projektos, kā arī dalība starptautiskajos projektos, Latvijas Zinātnes padomes un citu institūciju finansētajos projektos pārskata periodā.

Informācija par zinātniskā (radošā) darba organizāciju un institucionālā struktūru (tās efektivitāti).

Studiju virziena īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla zinātniskās publikācijas pieejamas attiecīgo struktūrvienību zinātniskās

darbības anketās un 3.pielikumā. Studiju virziena docētāja A.Vagale mācās doktorantūrā DU, tādējādi ir aktīvi iesaistīta pētniecības darbā un ar jaunāko pētījumu rezultātiem var iepazīstināt arī studējošos. Studiju virzienā iesaistītais akadēmiskais personāls piedalās dažādos zinātniskos projektos. Pētījuma projekti tiek finansēti no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem, no ES līdzekļiem. Zinātnisko pētījumu rezultāti tiek atspoguļoti zinātniskajās publikācijās un prezentēti Starptautiskajās zinātniskajās konferencēs (skat. CV 6.pielikumā). Piemēram, 2015.g. notika 14. Eiropas psihologu kongress “14th European Congress of Psychology. Milan, Italy. ECP 2015 Abstract Book.Poster Presentations, P2667. Electronic version. Available: http://www.ecp2015.it/wp-content/uploads/2015/07/AbstractBook_Poster2.pdf, kur vairāki RSU docētāji (J. Koļeņņikova, V. Perepjolkina, K. Mārtinsone, A. Stepens), kuri iesaistīti klīniskā personības testa izstrādē, prezentēja šī testa izstrādes rezultātus – “Development and validation of the Latvian Clinical Personality Test”.

RSU regulāri katru gadu izdod krājumu, kurā ir apkopota informācija par akadēmiskā personāla zinātniskajām publikācijām konkrētajā gadā. (http://www.rsu.lv/images/stories/dokumenti/parskati/Zinatniskas_darbibas_publicais_parskats_2013.pdf).

Psiholoģijas virziena štata pasniedzēju zinātnisko darbu tēmas var apskatīt 1.4..tabulā

1.4.tabula: Akadēmiskā personāla zinātniskās darbības virzieni psiholoģijā

Nr.p.k.	Pētniecības tēma	Docētājs
1	Vērtības, tās ietekmējošie faktori	S.Mihailova, K.Mārtinsone, J.Ļevina, V.Perepjolkina.
2	Anomija sabiedrībā, mazināšanas faktori	K.Mārtinsone, J.Ļevina.
3	Klīniskā personības testa izstrāde	K.Mārtinsone, V.Perepjolkina, J.Koļeņņikova.
4	Izpētes instrumentu adaptācija/ apkopojums	V.Perepjolkina, J.Koļeņņikova, J.Ļubenko, E.Čukurs, A.Upmale, I.Majore-Dūše, K.Mārtinsone,
5.	Psiholoģiskās palīdzības intervences dažādās grupās	J.Harlamova, K.Vende, A.Upmale, I.Majore-Dūše, E.Čukurs.
6	Veselības Es koncepcija un veselības uzvedība	K.Mārtinsone, J.Ļevina, A.Vagale, I. Majore – Dūše.
7	Nozīmes sistēmas raksturojumi starpkultūru kontekstā	K.Mārtinsone, J.Ļevina, V.Perepjolkina, S.Mihailova.
8	Dzīves stilu izpēte	S.Mihailova, V.Perepjolkina, K.Mārtinsone

Akadēmiskā personāla zinātniskās pētniecības darbs ir saistīts ar docētājiem studiju kursiem. Akadēmiskā personāla pētnieciskā darbība nodrošina profesionālo pilnveidi un sekmē kompetenci gan pētījumu metodoloģijā, gan jaunāko zinātnisko atklājumu jomās. Lai padziļinātu studiju programmas specializācijas, studiju kursi sasaisti ar pētniecisko darbu, mācībspēki, piesaistot studējošos, veic pētījumus psiholoģijas un veselības jomā. Arī valsts pētījuma programma projektu "Latvijas daudzdimensiju klīniskais personības tests" izstrāde un pārnese tautsaimniecībā” un „Refleksija par vērtībām un rīcības modeļi sociālo un ekonomisko pārmaiņu laikā” īstenošanā tika iesaistīti arī maģistranti.

Pētījumu rezultāti regulāri tiek prezentēti RSU konferencē vai citās zinātniskās konferencēs Latvijā un ārvalstīs. Zinātnisko pētījumu rezultāti tiek atspoguļoti zinātniskajās publikācijās t.sk. recenzējamās izdevumos un prezentēti zinātniskajās konferencēs

Latvijā un ārzemēs, tādējādi docētāji aktīvi ir iesaistīti pētniecības darbā un ar jaunāko pētījumu rezultātiem tiek iepazīstināti arī studējošie.

2015./16.m.g. tika noorganizētas divas starptautiskas konferences:

- **2015. gada 15. oktobrī noorganizēta** starptautiskā zinātniski praktiskā konference *Jaunas perspektīvas veselības psiholoģijā*. Konferencē tika sniegti 7 ziņojumi, t.sk. vieslekcijas: Efrata Netere (*Efrat Neter*, Ruppinas akadēmiskais centrs Izraēlā) "Veselības psiholoģijas attīstība dažādās Eiropas valstīs, veselības psihologu profesionālā darbība"; Prof. Sulamīte Kreitlere (*Shulamith Kreitler*, Telavivas Universitāte Izraēlā „Psihoonkoloģijas sasniegumi un attīstības iespējas”
- **2016. gada 14.–16. aprīlī** noorganizēta 2. starptautiskā konference *Veselība un personības attīstība: integratīvā pieeja* (36 TIP). Konferencē tika sniegti 36 ziņojumi, t.sk., vieslekcijas: Staņislava Hoferkova (*Stanislava Hoferkova*, Hradeckralovas Universitāte Čehijā) "Atkarības profilakses iespējas skolā"; Prof. Sabrina Čipoleta (*Sabrina Chipolletta*, Padovas Universitāte Itālijā) "Veselības un slimības kvalitatīvā pētniecība"; Prof. Antans Goštauts (*Antanas Gostautas*, Vītauta Dižā Universitāte Lietuvā). "Veselības psiholoģijas attīstība Lietuvā. Atkarību un pašnāvību profilakse."; Daiga Kamerāde, (Birmingemas Universitāte Lielbritānijā). "Brīvprātīgā darba ietekme uz subjektīvo labklājību.”

Valsts pētījuma programmas un ESF sociālā fonda projekti

Studiju programmas akadēmiskais personāls 2015./2016. akadēmiskajā gadā piedalījās vairākos zinātniskajos projektos, kas tiek finansēti no Valsts pētījuma programmas un ESF sociālā fonda līdzekļiem. Valsts pētījuma programmas ietvaros divu zinātnisko projektu īstenošanā tika iesaistīti gan docētāji, gan otrā kursa maģistranti (6 maģistranti).

No 2014. gada - Tautsaimniecības transformācija, gudra izaugsme, pārvaldība un tiesiskais ietvars valsts un sabiedrības ilgtspējīgai attīstībai – jaunas pieejas ilgtspējīgas zināšanu sabiedrības veidošanai (EKOSOC-LV). Apakštēma: Refleksija par vērtībām un rīcības modeļi sociālo un ekonomisko pārmaiņu laikā (EKOSOC_5.2.5.). (pētnieces – K.Mārtinsone, J. Ļevina un S.Mihailova)

No 2014. gada - Biomedicīna sabiedrības veselībai (BIOMEDICINE): 1. Apakšprojekts/aktivitāte: Jaunas tehnoloģijas "Latvijas daudzdimensiju klīniskais personības tests" izstrāde un pārnese tautsaimniecībā". (pētnieces - K. Mārtinsone, V. Perepjolkina J. Koļesņikova) Šajā projektā tiks izstrādāts objektīvs un ticams tests, kas atbilst starptautiski pieņemtajām zinātniskajām normām. Tas ļaus pieņemt objektīvus lēmumus vairākās tautsaimniecības nozarēs, kur ir nepieciešams indivīdu personības raksturojumu izvērtējums (augsta riska profesiju pārstāvjiem, tiesu ekspertīzēs, bāriņtiesas redzeslokā nonākušo indivīdu novērtēšanā un lēmumu pieņemšanas procesā, ambulatoro un stacionāro pacientu izvērtēšanā u.c.). Projekta zinātniskā nozīmība ir Latvijā jaunas pieejas izmantošana testa teorētiskajam pamatojumam. 2. Apakšprojekts/aktivitāte: ENABLE-LV - Latvijas sadaļa starptautiskam pētniecības un sadarbības projektam: "Establishing the Net Attainable Benefits of Long-term Exercise, ENABLE“.

No 2015. gada, 28 oktobrī līdz 2015. gada, 30 novembrī – daļība ERAF projektā „RSU zinātniskās kapacitātes attīstība un veicināšana kopējā Eiropas pētniecības telpā”, Nr.2DP/2.1.1.2.0./14/APIA/VIAA/013.

Zinātniskās pētniecības rezultāti tiek publiskoti vietējās un starptautiskās konferencēs, katedras akadēmiskajos lasījumos un profesionālās kvalifikācijas pilnveides dažāda veida pasākumos. Mācībspēku iesaistīšanās projektos pozitīvi ietekmē studiju procesu,

kā arī studējošo zinātniski pēnieciskās aktivitātes.

Informācija par pētniecības darbu publicēšanu starptautiski recenzējamos izdevumos, starptautisko publicitāti, piemēram, izstādēs, skatēs, uzvedumos un/vai praktisko izmantošanu, iekļaušanos inovatīvā darbībā. (vairāk skat.3.pielikumu)

Rezultāti regulāri tiek prezentēti starptautiskās konferencēs.

- 2015. gada 16.-18. septembrī, Rīgā. Koļesņikova, J., Perepjolkina, V., Mārtinsone, K., & Stepens, A. (2015). Psychometric properties of the functioning scales for the Latvian Clinical Personality Test (LCPT). 4th Baltic & North Sea Conference on PRM, Rīga, Latvia. *Journal of Rehabilitation Medicine. The International Non-profit Journal*, 47(8), 775-776.
- 2015. gada 16.-18. septembrī, Rīgā. Hofmane, A., Mārtinsone, K., Perepjolkina, V., Koļesņikova, J., Ļevina, J., Gomez-Benito, J., & Stepens, A. Relationship between psychotic symptoms and some aspects of functioning. 4th Baltic & North Sea Conference on PRM. Riga, Latvia. *Journal of Rehabilitation Medicine. The International Non-profit Journal*, 47(8), 798.
- 2015. gada 16.-18. septembrī, Rīgā. Jurjāne, A., Jēgere, L., Kolesnikova, J., Perepjolkina, V., Mārtinsone, K., Ļevina, J., & Stepens, A. Relationship between functioning and mental disorders in a sample of rehabilitation patients. 4th Baltic & North Sea Conference on PRM. Riga, Latvia. *Journal of Rehabilitation Medicine. The International Non-profit Journal*, 47(8), 799.
- 2015. gada 16.-18. septembrī, Rīgā. Ošleja, A., Hofmane, A., Mārtinsone, K., Perepjolkina, V., Koļesnikova, J., Ļevina, J., & Stepens, A. Relationship between depressive symptoms and functioning in a Latvian community sample. 4th Baltic & North Sea Conference on PRM. Riga, Latvia. *Journal of Rehabilitation Medicine. The International Non-profit Journal*, 47(8), 798.
- 2015. gada 16.-18. septembrī, Rīgā. Ozoliņa, Z., Hofmane, A., Mārtinsone, K., Perepjolkina, V., Koļesņikova, J., Ļevina, J., & Stepens, A. Relationship between anxiety and some aspects of functioning in a Latvian community sample. 4th Baltic & North Sea Conference on PRM. Riga, Latvia. *Journal of Rehabilitation Medicine. The International Non-profit Journal*, 47(8), 798.
- 2015. gada 16.-18. septembrī, Rīgā. Pēča, K., Koļesnikova, J., Mārtinsone, K., Perepjolkina, V., Stepens, A., & Rancāns, E. Relationship between the substance use related disorders scale and aspects of functioning. 4th Baltic & North Sea Conference on PRM. Riga, Latvia. *Journal of Rehabilitation Medicine. The International Non-profit Journal*, 47(8), 799.
- 2015. gada 1.-5. septembrī, Rīgā. Martinsone, K., Perepjolkina, V., Kolesnikova, K., & Stepens, A. Biopsychosocial model: a new perspective in the development of a clinical personality test. 29th Conference of the European Society of Health Psychology "Principles of Behaviour Change in Health and Illness". Limassol, Cyprus, P186. Electronic version. Available:http://www.ehps2015.org/files/EHPS2015_Conference_Abstacts_01092015.pdf
- 2015. gada 7.-10. jūlijā, Rīgā. Perepjolkina, V., Koļesņikova, J., Mārtinsone, K., & Stepens, A. Development and validation of the Latvian Clinical Personality Test. 14th European Congress of Psychology. Milan, Italy. ECP 2015 Abstract Book. Poster Presentations, P2667. Electronic version. Available: http://www.ecp2015.it/wp-content/uploads/2015/07/AbstractBook_Poster2.pdf
- 2015. gada 3. septembrī. Izraēla, Jeruzāleme. Čukurs, E. Harlamova, J. Brice, M. Zande, D. & Sebre, S. (2015). Limiting Factors of Psychotherapists' Creativity: A Qualitative Analysis. 45th Annual EABCT Congress.

- 2015.gada 3.septembrī. Izraēla, Jeruzāleme. Čukurs, E., Harlamova, J., Brice, M., Zande, D., & Sebre, S. (2015). Differences in Personality Traits Among Psychotherapists of Various Branches: A Qualitative Analysis. 45th Annual EABCT Congress.
- 2015.gada 3.septembrī. Izraēla, Jeruzāleme. Zande, D., Brice, M., Harlamova, J., Sebre, S., & Čukurs, E. (2015). Symptoms of Perinatal Depression and Perceived Social Support in Women: Longitudinal Study. 45th Annual EABCT Congress.
- 2015.gada 3.septembrī. Izraēla, Jeruzāleme. Brice, M., Sebre, S., Harlamova, J., Zande, D., & Čukurs, E. (2015). Brief Cognitive-Behavioral Intervention for Reduction of Posttraumatic Stress Reactions of Parents of Prematurely Born Infant. 45th Annual EABCT Congress.
- 2015.gada 3.septembrī. Izraēla, Jeruzāleme. Harlamova, J., Brice, M., Čukurs, E., Zande, D., & Sebre, S. (2015). Differences in Negative Cognitions, Depending on the Type of Trauma. 45th Annual EABCT Congress.
- 2015.gada 24.septembrī. Rīga. Harlamova, J., Čukurs, E., & Kostiks, A. (2015). Cognitive function in aging. The 8th Baltic Congress of Neurology.
- 2016. gada 1.- 4. jūlijā, Vancouver, Canada. Ļevina, J., Mārtinsone K. (2016). Psychometric Properties of the Anomia Questionnaire (AQ). 10th ITC Conference. Improving Policy and Practice: Opportunities and Challenges in an International Context.
- 2016. gada 27.- 28. maijā, Ļevina, J., Mārtinsone, K., Klinec, K. (2016). Relations between anomia and values of the inhabitants of the Baltic states. Rēzekne, Latvija, Rēzeknes Augstskola. International Scientific Conference "Society, Integration, Education - 2016".
- 2016. gada 23. -26. augustā, Aberdīna, Skotija. Kolesnikova, J. Rudzite, G., & Peca, K. (2016). Integrative theoretical model of e-interventions for Riga Stradins University (Latvia) students. *EHPS/DHP 2016 - Conference Abstracts*, 417.
- 2016. gada 23. -26. augustā, Aberdīna, Skotija. Kolesnikova, J. Perepjolkina, V., Mārtinsone, K., Stephens, A., & Rancans, E. (2016). The relation of personality, smoking, and physical activity in the general population (Latvia) students. *EHPS/DHP 2016 - Conference Abstracts*, 505
- 2016. gada 25. maijā. Jeļena Harlamova piedalījās LR1 raidījuma "Zināmais nezināmajā," prezentējot Valsts pētījuma programmas projekta pētījuma rezultātus par tēmu „Kognitīvās disfunkcijas radīto veselības problēmu izpēte un sloga samazināšana.

Arī bakalaura un maģistrantu pētījumu rezultāti ieguvuši visumā plašu un daudzveidīgu publicitāti:

- dalība RSU ikgadējās Zinātniskajās konferencē;
- dalība Rīgas Stradiņa universitātē (RSU) starptautiskā studentu zinātniskā konference „Health and Social sciences”;
- dalība LU ikgadējās Zinātniskajās konferencē;
- dalība 4. Baltijas un Ziemeļjūras fizikālās un rehabilitācijas medicīnas konferencē;
- zinātnisko publikāciju un mācību grāmatas sagatavošana sadarbībā ar docētājiem;
- dalība Psiholoģijas dienās 2015. gadā, prezentējot pētījumu rezultātus video prezentācijā Jauno zinātnieku konkursā (2. vieta);
- dalība citās dažāda veida izglītojošajās aktivitātēs profesionāļiem, gūstot atspoguļojumu plašsaziņas līdzekļos un cita veida

publicitāti.

Vairumam studentu zinātnisko darbu izstrāde ir saistīta ar VPUPK definētajām pētniecības tēmām. Maģistra studiju programmas "Veselības psiholoģija" maģistrante Kristīne Šneidere ir iesaistījusies pētījumā par ilgtermiņa regulāras aerobas slodzes ietekmi uz kognitīvajiem procesiem, kura mērķis ir noskaidrot, vai regulāras un ilgstošas fiziskās aktivitātes, ko cilvēks veic dzīves laikā, pasargā no kognitīvo funkciju pavājināšanās gados vecākiem cilvēkiem. 2016. gada 03. jūnijā K. Šneidere piedalījās LR1 raidījumā "Kā labāk dzīvot," diskutējot par iepriekš minētās Valsts pētījuma programmas projekta pētījuma rezultātiem tēmā Kognitīvās disfunkcijas radīto veselības problēmu senioriem.

Pētījuma projekts tika prezentēts starptautiskajās konferencēs:

Šneidere, K., Harlamova, J., Perepjolkina, V., Arnis, K., Mārtinsone, K. & Stepens, A. (2015). Establishing the Net Attainable Benefits of Long-term exercise – Latvian Version (ENABLE-LV). The 3-dimensional Effect of Physical Activity in Old Age – Physical, Mental & Emotional. (13.11.2015). Oral presentation.

Šneidere, K., Ulmane, Z., Harlamova, J., Arnis, V., Mintāle, I., Kupčs, K., Mārtinsone, K. & Stepens, A. (2016). Impact of long-term aerobic physical activities on cognitive functioning: evaluation of the pilot study. *28th Symposium of the International Council of Physical Activity and Fitness Research (ICPAFR) "Physical Activity and Fitness: Challenges and New Perspectives"*.

Studenti tika iesaistīti 2015. gada Psiholoģijas dienu ietvaros LPB rīkotajā Jauno zinātnieku konkursā, veidojot īsfilmas par saviem pētījumu rezultātiem (II vieta: Veselības psiholoģijas maģistrantūras studiju programmas 1.kursa studentei K. Šneiderei par pētījuma par viltus atmiņām prezentāciju).

2015. gada oktobrī pirma kursa studente Gundega Rudzīte ar docētāju palīdzību sagatavoja un iesniedza projektu „E-intervences” konkursam RSU studentu pašpārvaldības nodaļā. Projekta mērķis ir RSU studentiem un mācībspēkiem ar video palīdzību pasniegt izglītojošu informāciju par e-intervencēm un tās iespējām. Pateicoties pirmā kursa studentu aktīvai darbībai tika izstrādātas E-intervences veselīga dzīvesveida sekmēšanai RSU studentiem (par fiziskām aktivitātēm, laika menedžmentu un stresa menedžmentu). Šobrīd izstrādātās programmas atrodamas RSU e-vidē pilotpētījumam.

8. Informācija par ārējiem sakariem:

8.1. Sadarbība ar darba devējiem, profesionālajām organizācijām Latvijā un ārvalstīs.

Informācija par sadarbību ar darba devēju organizācijām un citiem sadarbības partneriem; tās ietekme uz studiju virziena īstenošanu

Sadarbība ar profesionālo asociāciju pārstāvjiem un darba devējiem notiek aktīvi un sistemātiski. Latvijas Klīniskās psiholoģijas asociācijas pārstāve Dr. psych. Ilona Krone un VSIA RPNC „Minesotas programmas” vadītāja dr. Venita Dāve turpina piedalīties kvalifikācijas eksāmena komisijā, kur tiek iesaistītas arī Valsts SIA „Nacionālais rehabilitācijas centra Vaivari” - K. Catureova un „Nova vita” rehabilitācijas programmas psiholoģe Līga Rože.

Psihologa profesionālās darbības normatīvā regulējuma pilnveidošanas ietvaros programmas docētāji un absolventi darbojas biedrībā *Latvijas veselības psiholoģijas asociācija* un *Latvijas Psihologu biedrība*, t.sk. *Padomē*, Eiropas Veselības Psiholoģijas savienībā (European Health Psychology society) un LRPOA

2015.g. Psiholoģijas dienu veidošanā (skat. <http://www.psihologijasdienas.lv/>) piedalījās RSU akadēmiskais personāls un visi "Veselības psiholoģijas" programmas maģistranti. Par RSU rīkoti pasākumiem skat. <http://pasakumi.rsu.lv/lv/pasakumi/psihologijas-dienas>.

Psiholoģijas dienu ietvaros tika īstenots pasākums sadarbībā ar Latvijas psihologu biedrību - Jauno zinātnieku konkurss

Ir uzsākta sadarbība: ar centriem un klīnikām, kas īsteno praktisku darbu noteiktu grupu pacientu veselības uzvedības/līdzestības sekmēšanai (piemēram, Eiropas valstu diabēta asociāciju ietvaros, starptautiskas organizācijas Diabetes Education Study Group projektu ietvaros). Divi bakalauri, kas turpina studēt maģistrantūrā, pēc sekmīgi izietas prakses ieguva psihologa asistenta vietas Valsts SIA „Nacionālais rehabilit Programmu docētāji piedalās arī virziena konferenču darbā, piemēram, Latvijas pārstāvji regulāri piedalās Eiropas veselības psiholoģijas savienības (EHPS) konferencēs,):

Aktīvi norit darbs ar plašāku mērķauditoriju, informējot sabiedrību: ar populārzinātniskiem izdevumiem, plašsaziņas līdzekļiem, interneta portāliem, sagatavojot un sniedzot informāciju par veselības psiholoģijas jautājumiem. Kā piemēram, RSU psiholoģijas programmu docētājas K.Mārtinsone un S.Mihailova kopā ar citiem RSU docētājiem piedalījās projektā "*Veselības jautājumu apguve profesionālā vidējā un arodizglītībā.*", kur novadīja lekcijas psiholoģijā profesionālo skolu pārstāvjiem Rēzeknē, Ventspilī, Saldū, Saulainē, Rīgā, Ērgļos, Smiltēnē, Ogrē un Bulduros.

2015. gada 15.–17. oktobrī Rīgas Stradiņa universitātē notika vairāki Psiholoģijas dienām veltīti pasākumi, kuros piedalījās plašs interesentu loks, kā arī tika iezīmēti būtiski virzieni turpmākai sadarbībai. Psiholoģijas dienu laikā lektore Indra Majore-Dūšele sniedza meistarklasi "Stress un apzinātības prakse".

No 2014.gada ir izveidota sadarbība ar Itāļu Padavas universitāti (University of Padova PhD. Sabrina Cipolletta) un Viļņas universitāti (Vilnius University, Department of General Psychology, Laima Bulotaitė) par kopēju sadarbību veselības psiholoģijas kontekstā, kas turpinās arī tagad.

Latvijā ir Eiropas Veselības psiholoģijas savienības (European Health Psychology Society, EHPS) nacionālā pārstāvniecība, asoc. prof. K. Mārtinsone un doc. Jeļena Koļesnikova ir EHPS nacionālās delgātes (skat. <http://www.ehps.net/content/latvia>).

Martinsone, K. (2015) Annual Report - Latvia. *The European Health Psychologist*. Vol. 17, Issue 4, 227-229. Available:http://www.ehps.net/ehp/index.php/contents/article/viewFile/807/pdf_84

Martinsone, K. & Kolesnikova, J. (2016). EHPS Annual National Delegate Report 2016. Available:<http://www.ehps.net/sites/default/files/sites/default/files/pdfs/latvia2015-16.pdf>

Sadarbība ar ārvalstu augsskolām

- Telavivas Universitātes (Izraēla) emeritētā profesore, klīniskā un veselības psiholoģe Sulamīte Kreitlere (*Shulamith Kreitler*) vieslekcijās stāstīja par nozīmes sistēmas teoriju un to, kā apstrādāt pētījumos par nozīmju sistēmu ievāktos datus, ka arī par

psihoonkoloģiju.

- Ruppinas akadēmiskais centrs - psiholoģijas doktore, Efrat Netere, kura ir EHPS par nacionāliem delegātiem atbildīgā amatpersona vieslekcijās stāstīja par veselības psiholoģiju un veselības psiholoģijas attīstību Eiropā.
- Padovas Universitātes (Itālija) profesore Sabrina Čipoleta (*Sabrina Chipolletta*) meistarklasē dalījās pieredzē par veselības un slimības kvalitatīvo pētniecību.
- Vītauta Dižā Universitātes (Lietuva) profesors Antans Goštauts (*Antanas Gostautas*) meistarklasē pievērsās jautājumiem par smēķēšanas atkarības profilakses pasākumiem Lietuvas skolās.
- Kodartas Universitātes (Nīderlande) docētāja Rozmarija Samaritere (*Rosmarie Samaritter*) vadīja meistarklasi Psihologa profesionālais darbs ar dažādām pacientu grupām. Kreatīvi ekspresīvie procesi psiholoģiskajā konsultēšanā.
- Aleksandra I vārdā nosauktā Pēterburgas Valsts transporta universitātes (Krievija) profesore Jeļena Nikolajeva videolekcijā pievērsās jautājumiem par tēmu *Veselība un attīstība agrīnā bērnībā*.
- Hradeckralovas Universitātes (Čehija) docētāja Staņislava Hoferkova (*Stanislava Hoferkova*) seminārā un meistarklasē pievērsās jautājumiem par atkarības profilakses iespējām skolā, sniedza plašu informāciju par Čehijā īstenotiem pasākumiem atkarību profilaksei,
- Edžhillas universitātes (Liebritānija) vecākā lektore Sisī Liku (*Sisi Lykou*) vadīja meistarklasi Radošās iemiesošanās pieeja supervīzijā.

Izmantojot mobilitātes un citus projektus, tiek uzturēti un attīstīti esošie kontakti ar minētiem sadarbības partneriem, kā arī veidoti jauni (plašāk sk. RSU mājas lapā: <http://www.rsu.lv/fakultates/svslf/katedras/veselibas-psihologijas-un-pedagogijas-katedra>).

Uzsākta sadarbība ar psiholoģijas doktori, profesori Yael Netz no The Wingate College of Physical Education and Sport Sciences, Wingate Institute.

2016. gadā. ERASMUS + programmas ietvaros izstrādāts projekts “Health education: healthier choices tool”. Projektā iesaistītas sešas ES dalībvalstis: ESTONIA: Health Promotion Union of Estonia (HPUE); FINLAND: Baltic Region Healthy Cities Association; LATVIA: Rīga Stradiņš University, Faculty of Public Health and Social Welfare, Department of Health Psychology and Pedagogy; LITHUANIA: Vilnius University, Faculty of Philosophy, Department of General Psychology, Institute of Hygiene; SLOVAKIA: PJ Safarik University, Faculty of Medicine, Dept. of Social and Behavioural Medicine.

8.2. Augstskolas starptautiskās sadarbības un internacionalizācijas politika studiju virziena īstenošanas kontekstā, tās īstenošana un ietekme uz studiju un pētniecības procesu.

Rīgas Stradiņa universitāte nodrošina iespēju iesaistīties ERASMUS mobilitātes programmās studiju programmu studentiem un docētājiem. Šobrīd aktīva sadarbība ar citu Latvijas un ārvalstu augstskolu docētājiem notiek veidojot kolektīvās monogrāfijas psiholoģijā.

Uzsākta sadarbība ar Izraēlas viesprofesori, Psihoonkoloģijas pētnieciskā centra (Psychooncology Research Center, Sheba Medical Center) vadītāju Šulamīti Kreitleri (Izraēla) un ar Izraēlas psiholoģijas doktori Ph. D. Efratu Neteri, kura ir EHPS par nacionāliem delegātiem atbildīgā amatpersona. Valsts pētījumu programmas Biomedicīna sabiedrības veselībai apakšprojekta ietvaros ir izveidota sadarbība ar Saseksas universitāti (Lielbritānija), veidojas sadarbība ar Edžhilas universitāti (Lielbritānija), Vitauta Dižā Universitāti (Lietuva), Splitas universitāti (Horvātija).

8.3. Studējošo un akadēmiskā personāla starptautiskās apmaiņas kvantitatīvie rādītāji.

Pārskata periods	Akadēmiskais personāls				Studējošie			
	Ienākošā mobilitāte		Izejošā mobilitāte		Ienākošā mobilitāte		Izejošā mobilitāte	
	Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%
2015./2016.m.g		-	3	10%		-	1	4%

Studenti ir iesaistīti arī ES programmā „Erasmus Mundus”, kuras ietvaros 2015. gadā 1 studente devās Erasmus plus apmaiņā uz Holandi Saksijas universitāti.

Docētāji ir piedalījušies mobilitātes projektos (Erasmus+ u.c.), gūstot docēšanas pieredzi starptautiskā vidē un popularizējot RSU.

- 2015. gada 27.-30. septembris. Erasmus plus - Asoc. prof. K. Mārtinsone. *Egde Hill university* (Lielbritānija). Lectures: Anomia As A Factor Predicting Subjective Well-Being. Workchop: The Expressive Therapies Continuum model.
- 2016. gada 19. maijā. Erasmus plus – J. Koļesņikova, *Padovas Universitāte* (Itālija). Lecture: Adult Addiction Treatment Program: Conclusions on the effectiveness of the programs, opportunities and challenges.
- 2016. gada 19. maijā, Erasmus plus – A. Vagale. *Padovas Universitāte* (Itālija). Seminar: How group consultation and psychoterapy works in addiction tretament program.

8.4. Sadarbība ar Latvijas un ārvalstu augstskolām un koledžām, kuras īsteno līdzīgus studiju virzienus un līdzīgas studiju programmas, norādot, vai augstskolai ir sadarbība ar citām augstskolu vai koledžu bibliotēkām.

Informācija par sadarbību ar citām augstskolām vai koledžām, zinātniskajām institūcijām, starptautiskajām organizācijām

2015./2016. gadā sadarbībā ar citu Latvijas un ārvalstu augstskolu psiholoģijas docētājiem izveidotas kolektīvās monogrāfijas psiholoģijā: „*Psiholoģijas vēsture*”, „*Konsultēšanas un psihoterapijas teorija un prakse*”, *Pētniecība: teorija un prakse*”, „*Veselības psiholoģija*”.

2015./2016. gadā sadarbībā ar Rēzeknes Augstskolu izveidota Psiholoģijas sekcija konferencē “*International Scientific Conference "Society, Integration, Education - Sie2016"*”, RSU doc. J. Ļevina un asoc. prof. K. Mārtinsone iesaistīti organizācijas komitejas darbā un zinātniskajā komitejā. vairāk informācijas skatīt šeit <http://www.rsu.lv/studentiem/520-sabiedribas-veselibas-un-socialas-labklajibas-fakultate/10249-veselibas-psihologijas-un-pedagogijas-katedras-docetaji-lidzdarbojas-starptautiskas-zinatniskas->

konferences-rikosana-rezekne

2015. g. trešo reizi Psiholoģijas dienas kopā rīkoja septiņas Latvijas psihologu profesionālās organizācijas un visas psihologu sagatavošanā iesaistītās piecas Latvijas augstskolas (skat. www.psihologijasdienas.lv).

2015./2016. gadā docētāji veikuši nozīmīgu darbu stratēģisko mērķu un uzdevumu īstenošanā, padziļinot un paplašinot profesionālo psihologu, kā arī politiķu un Latvijas sabiedrības izpratni par veselības psiholoģiju un tās lomu cilvēku veselības un dzīves kvalitātes uzlabošanā. Docētāji turpina aktīvi iesaistīties psihologu profesijas normatīvā regulējuma pilnveidē, sniedzot priekšlikumus ar mērķi – sakārtot normatīvo regulējumu (doc. J.Koļesņikova ar ieteikumiem piedalās Psihologu profesionālās darbības likumprojekta izskatīšanā). Doc. J. Koļesņikova piedalās komisijas sēdēs par psihologu likumprojekta būtiskiem jautājumiem un piedalās darba grupas sanāksmēs (darba grupas locekļi tika pārstāvēti no piecām Latvijas augstskolām) par psihologu likuma priekšlikumiem MK noteikumiem, kas tiks izstrādāti par: 1) sertifikācijas komisijas, sertifikācijas padomes izveidošanas kārtību, darbību; 2) sertifikācijas kārtību - iesniedzamiem dokumentiem, sertifikācijas pārbaudījumu, sertifikācijas pārbaudījuma programmu (teorētiskās zināšanas un prasmes);

3) resertifikācijas kārtību, t.sk. tālākizglītības prasībām; Psihologu likumprojekts pašlaik tiek gatavots 3. lasījumam.

J.Koļesņikova un S.Mihailova piedalījās Latvijas Psihologu biedrības Padomes darbā.

Informācija par to, vai studiju virzienā studējošiem ir iespējas apgūt atsevišķus studiju moduļus, studiju kursus vai iziet praksi (pilnībā vai daļēji) citu Latvijas augstskolu vai koledžu studiju programmās

Apgūt atsevišķus studiju kursus RSU ir iespējams atvērtās universitātes ietvaros. Ikvienam kā brīvklausītājam ir iespēja piedalīties studiju kursā vai tā daļā, piemēram, apmeklējot kādu lekciju vai praktisko nodarbību, ko universitāte piedāvā medicīnas un veselības aprūpes vai sociālo zinātņu un tiesību studiju programmās.

8.5. Studiju programmas vai institūcijas starptautiskie sertifikāti, akreditācijas u. tml.

Rīgas Stradiņa universitātes studiju virziens “Psiholoģija” ir novērtēts Eiropas Sociālā fonda projekta “Augstākās izglītības studiju programmu izvērtēšana un priekšlikumi kvalitātes paaugstināšanai” ietvaros un ar Latvijas Republikas Izglītības un zinātnes ministrijas Studiju akreditācijas komisijas lēmumu Nr.368. 2015. gada 3.jūnijā (protokola Nr.8,4.5.p.) akreditēts uz sešiem gadiem.

9. Kvalitātes nodrošinājums un garantijas:

9.1. Ikgadēja studiju virziena un tam atbilstošo studiju programmu pozitīvo un negatīvo iezīmju, izmaiņu, attīstības iespēju un plānu apspriešana, iekšējās pašnovērtēšanas un kvalitātes pilnveidošanas sistēmas nepārtraukta darbība.

Studiju virziena un studiju programmu kvalitātes nodrošināšanas nolūkos ir izveidotas studiju virziena un studiju programmu kvalitātes padomes. 2015./16.m.g. kvalitātes padomju sēdes tika organizētas pēc vajadzības (4 reizes gadā) un tajās tika analizētas studiju programmu stiprās un vājās puses, iespējas un draudi, apspriestas attīstības iespējas, pārrunāti programmu un virziena aktuālie jautājumi. Katra semestra beigās tika organizētas tikšanās ar virziena docētājiem, kad tika uzklauti virziena docētāji, aktualizēti

konkrētā kursa problēmjaudājumi

Kopumā studiju kvalitātes uzraudzība ir vairāklīmeņu sistēma. Individuālajā līmenī docētāja pienākums ir nodrošināt kvalitatīvu studiju procesu, pārskatīt studiju rezultātus un uzlabot studiju kursu saturu un veikt hospitēšanu un dalīties ar akadēmisko pieredzi. Studiju programmas līmenī studiju programmas vadītāja pienākums ir nodrošināt studiju programmas satura atbilstību iekšējiem un ārējiem normatīvajiem aktiem, darba tirgus prasībām, nozares attīstības tendencēm un studējošo vajadzībām, analizēt datus, kas var sniegt informāciju par studiju programmu rezultātu un kvalitāti ietekmējošiem faktoriem un ieviest nepieciešamos uzlabojumus studiju programmās. Katru akadēmisko gadu studiju kursa vadītājs pārskata un papildina sava studiju kursa aprakstu Studiju kursu reģistrā RSU intranetā. Studiju kursa satura izmaiņas saskaņo katedrā, kas pārrauga attiecīgā studiju kursa īstenošanu. Studiju kursu aprakstu (forma M3) izstrādāšana, aktualizēšana un izmantošana notiek pasniedzēju – katedras un Mācību departamenta mērķtiecīgā sadarbībā. Visu studiju kursu aprakstu pārskatīšanas procesam katedru vadītāji un atbalsta personāls var sekot Studiju kursu reģistrā, kurā redzami katras katedras realizētā studiju kursa aktuālie statusi, kā arī e-studijās.

9.2. Iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas atbilstība prasībām, kas noteiktas Standartos un vadlīnijās kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā, ko izstrādājusi Eiropas asociācija kvalitātes nodrošināšanai augstākajā izglītībā.

Rīgas Stradiņa universitātes kvalitātes politika balstās uz universitātes stratēģiju un vērtībām un tā ietver trīs pamatprincipus – studentcentrēta pieeja, partnerība un kvalitāte. Kvalitātes politika ir pieejama Rīgas Stradiņa universitātes mājaslapā: http://www.rsu.lv/images/stories/dokumenti/strv-sadalas/kvalitates_politika_2016.pdf. Kvalitātes politikas īstenošanā ir iesaistīti gan Rīgas Stradiņa universitātes darbinieki, gan studējošie. Tā piemēram, 2016.gadā RSU darbojas studējošo, docētāju un administratīvo darbinieku kopīgi veidota darba grupa, kuras uzdevums bija izstrādāt RSU Studiju programmu Kvalitātes standartu. Standarta mērķis bija definēt konkrētus un mērāmus uz studiju procesa norisi attiecināmus parametrus, kas ļautu kontrolēt esošo studiju kvalitāti, izvēlēties tās uzlabošanas ceļus un novērot attīstību laika gaitā. Kvalitātes kritēriji tika definēti trīs kategorijās: institucionālie, piemēram, bibliotēkas resursu pieejamība un vienību skaits, saturiskie, piemēram, kursu satura ikgadējās atjaunošanas procentuāli rādītāji un individuālie, piemēram, vieslektoru skaits programmu realizācijai.

Kvalitātes vadības sistēma RSU, kas atbilst starptautiskajam un nacionālajam standartam (LVS EN ISO 9001:2008), palīdz fiksēt visas neatbilstības studiju procesa organizācijā un realizācijā, un tā regulāri tiek pilnveidota un papildināta ar jaunām kvalitātes novērtēšanas formām (piemēram, aptaujas, kas katru gadu tiek uzlabotas, hospitēšana). Studiju programmu kvalitātes vadība iekļaujas šajā sistēmā (t.sk. SVID analīze, studējošo un absolventu aptaujas, mācībspēku metodiskās un zinātniski pētnieciskās darbības vērtējums un akadēmiskās kvalifikācijas pilnveidošana (DIV process). RSU struktūrvienībās regulāri tiek veikts ārējais un iekšējais kvalitātes audits ar mērķi pilnveidot studiju procesa organizāciju un realizāciju.

Savstarpējai atgriezeniskajai saitei starp studiju programmu vadību un studentiem ir svarīga nozīme studiju procesa sekmīgā īstenošanā, tādēļ programmu vadītāji regulāri (vismaz 1x semestrī) tiek ar visu kursu studentiem, lai pārrunātu viņu problēmas un uzklautu ierosinājumus. Ir izveidots studiju kursa vecāko mehānisms, kas atvieglo programmu vadītāju komunikāciju ar kursu un atļauj ātri saņemt informāciju par situāciju katrā kursā. Studiju virziena satura un realizācijas kvalitāti palīdz uzlabot arī regulāras

studējošo aptaujas, darba devēju aptaujas, kā arī sadarbība ar profesionālajām apvienībām. Studējošo aptaujas notiek katrā mācību semestra beigās, kad pēc vairākiem kritērijiem studenti novērtē attiecīgā akadēmiskā gada studiju kursus, kursu vecākie veic ankešu apkopošanu un rezultātus iesniedz programmas vadītājiem, tādējādi virziena vadība iegūst atgriezenisko saikni no studentiem par katru studiju kursu un pasniedzēju. Studenti aptaujā arī apraksta, kas viņiem īpaši patika un kas nē, ko ieteiktu programmas uzlabošanai. Iegūtie studentu aptauju rezultāti tiek izskatīti virziena kvalitātes padomes un docētāju sapulcē, kas notiek katrā semestra beigās, ar tiem individuāli tiek iepazīstināti docētāji.

9.3. Studiju turpināšanas iespējas un finansiālās garantijas gadījumā, ja likvidē vai reorganizē kādu no studiju virzienam atbilstošajām studiju programmām vai notiek citas izmaiņas.

Noslēgts līgums par bakalaura studiju turpināšanas iespējām ar Rīgas Pedagoģijas un Izglītības vadības augstskolu, ja studiju programma „Psiholoģija” tiktu likvidēta. Paredzētas finansiālās garantijas, gadījumā, ja tiks likvidēta studiju programma „Veselības psiholoģija”. (skat.11.pielikumu)

10. Studiju virziena un studiju programmu perspektīvais novērtējums, ņemot vērā nacionāla līmeņa attīstības plānošanas dokumentos izvirzītās valsts attīstības prioritātes, Latvijas uzdevumus Eiropas Savienības kopējo stratēģiju īstenošanā, kā arī studiju programmas atbilstība Eiropas augstākās izglītības telpas veidošanas rekomendācijām.

Virziena studiju programmas atbilst LR Izglītības likumam, LR Augstskolu likumam, LR Ministru kabineta noteikumiem Nr.230 „Augstākās izglītības programmu licencēšanas kārtība”, Ministru kabineta noteikumiem Nr.512 "Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu", kā arī EKI līmenim atbilstošo zināšanu, prasmju un kompetences aprakstam, RSU Satversmei, RSU Senātā pieņemtajiem studijas reglamentējušiem dokumentiem (Studiju iekšējās kārtības noteikumi, Studiju reglaments I). Tās ir pakāpeniskas, mūžizglītības koncepcijai atbilstošas studijas, kas sniedz iespēju apgūt zināšanas, prasmes un kompetenci, kas nepieciešama psihologa asistentam un psihologam atbilstoši 18.05.2010. MK noteikumiem Nr.461 "Noteikumi par Profesiju klasifikatoru, profesijai atbilstošiem pamatuzdevumiem un kvalifikācijas pamatprasībām un Profesiju klasifikatora lietošanas un aktualizēšanas kārtību" ar grozījumiem. Programmas izveidē ir ņemti vērā darba devēju un profesionālo biedrību ieteikumi. Maģistratūras programma ir prezentēta EHPS un iegūts atzinīgs tās novērtējums.

Maģistratūras studiju programma nodrošina iespēju psihologiem, kas jau ieguvuši profesionālo kvalifikāciju, 2 gadu garumā padziļināt zināšanas konkrētā specifiskā jomā, savukārt tiem, kuri ieguvuši akadēmisko izglītību – 3 gadu laikā iespēju iegūt psihologa kvalifikāciju. Šo studiju programmu iespējams izvēlēties mūžizglītības koncepta ietvaros, kas īpaši akcentēts pēdējo gadu Eiropas Savienības pieņemtajos dokumentos saistībā ar nepieciešamām izmaiņām augstākās izglītības pilnveidei Eiropas Savienībā.

Studiju programmu mērķu un studiju rezultātu formulēšanā ir ņemtas vērā Eiropas augstākās izglītības telpas veidošanas rekomendācijas, resp. ES 2020 trīs prioritātes, kas ir formulētas kā prasības izglītībai: gudra, ilgtspējīga un integrējoša izaugsme. Studiju rezultātu formulēšanā ir ietvertas EKI prasības. Šo prasību īstenošanā tiek realizēts mūžizglītības princips (sk. Memorandum on lifelong learning, 2000; Lisabonas stratēģija, 2005). Tāpat ir ievērotas rekomendācijas, kas ir noteiktas citos ES dokumentos (The Modernisation of Higher Education, 2011) par augstāko izglītību, kur minēti tādi uzdevumi kā orientācija uz tautsaimniecības

vajadzībām, produktivitātes un konkurētspējas paaugstināšanas mērķiem. Tomēr jāņem vērā, ka zemas izmaksas un augsta efektivitāte ir iespējama vien, orientējoties uz izaugsmi un produktīvu nodarbinātību, tātad cilvēkiem, kas spēj radīt jaunas zināšanas un pārvērst tās kopīga lietojuma ilgtspējīgās vērtībās. (It's Never Late To Learn, 2006 Action Plan on Adult learning, it is always a good time to learn; Eiropas Savienības Mūžizglītības programma 2007–2013).

Studiju virziena vadītāja: _____ /Sandra Mihailova/
Paraksts, atšifrējums

Datums: 20.11.2016.

SASKAŅOTS

Rīgas Stradiņa universitātes

..... 2016.gada ..... sēdē

Protokols Nr. ....